

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1069

Vragen van het lid **Klein** (Klein) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het bericht «gemeente profiteert van gedraal Plasterk»* (ingezonden 4 januari 2017).

Antwoord van Minister **Plasterk** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 30 januari 2017).

Vraag 1

Kent u het artikel «gemeente profiteert van gedraal Plasterk»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Erkent u dat door het heffen van precariobelasting op de ondergrond «... gemeentebesturen de kosten van voorzieningen, die alleen de inwoners van de gemeente ten goede komen, grotendeels kunnen afwentelen op mensen die niet in die gemeente wonen...» zoals in het artikel valt te lezen?

Antwoord 2

Het effect dat inwoners van een gemeente meebetalen aan de precariobelasting die door een andere gemeente aan netbeheerders wordt opgelegd, is een belangrijke reden voor het beperken van de heffingsbevoegdheid ten aanzien van precariobelasting voor enige openbare werken van algemeen nut. Het wetsvoorstel hiertoe wordt binnenkort in de Tweede Kamer behandeld.

Vraag 3

Bent u het eens met de kwalificering dat deze vorm van belasting «omstreden» is?

Antwoord 3

Sinds 2004 leeft in de Tweede Kamer de wens om de precariobelasting op nutsnetwerken te beperken. Ook het kabinet is van mening dat afschaffing wenselijk is, ondermeer gelet op het bovengenoemde effect.

¹ Volkskrant, 2 januari 2017

Vraag 4

Is het waar dat u precariobelasting op de ondergrond «ondoorzichtig en ondemocratisch» heeft genoemd, zoals in dit artikel wordt gesteld? Is dit een correct citaat?

Antwoord 4

De aan mij toegeschreven woorden betreffen geen citaat, maar een parafrase. Het indirecte karakter van de precariobelasting op nutsnetwerken vertroebelt naar mijn mening de democratische afweging die de heffing van belastingen dient te legitimeren.

Vraag 5

Wat vindt u ervan dat het aantal gemeenten dat deze vorm van belasting heft de laatste jaren flink is toegenomen, van 90 gemeenten in 2015 naar 160 gemeenten in 2016?

Antwoord 5

Gemeenten mogen op basis van de huidige wetgeving besluiten tot invoering van de precariobelasting op nutsnetwerken. Zoals ook uiteengezet in het nader rapport,² is juist de stijging van het aantal gemeenten dat de precariobelasting de afgelopen jaren heeft ingevoerd reden geweest om ondanks het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State om te wachten op een grotere herziening van het lokale belastinggebied, het bovengenoemde wetsvoorstel zo spoedig mogelijk in te dienen. Overigens is het niet zo dat 70 nieuwe gemeenten in 2016 de precariobelasting hebben ingevoerd. Waarschijnlijk worden hiermee de gemeenten bedoeld die alsnog onder de gewijzigde overgangsregeling vallen.³

Vraag 6

Hoeveel gemeenten heffen per 1 januari 2017 precariobelasting op ondergrondse leidingen en kabels? Kunt u op dit aantal reflecteren?

Antwoord 6

Per 1 januari 2017 hebben circa 175 gemeenten een verordening op basis waarvan zij precariobelasting op nutsnetwerken kunnen heffen. Het is mij niet bekend of deze gemeenten voornemens zijn om daadwerkelijk precariobelasting te heffen in 2017. Er zijn namelijk gemeenten die wel de precariobelasting hebben ingevoerd, maar niet overgaan tot heffing.

Vraag 7 en 8

Kunt u vervolgens ook reflecteren op de opmerking van Netbeheer Nederland dat burgers en bedrijven de komende 10 jaar € 1,3 mrd. extra betalen aan deze onzichtbare belasting «... omdat Plasterk draait met de afschaffing ervan», zoals in het artikel valt te lezen?

Is het waar dat meer burgers de dupe zullen worden van deze omstreden vorm van belasting eenvoudigweg omdat u in december van 2016 een «plotselinge draai heeft gemaakt», zoals in het artikel valt te lezen, doordat u de overgangsregeling heeft versoepeld van 2015 naar 2016 waardoor 70 extra gemeenten deze omstreden belasting nog 10 jaar lang mogen heffen?

Antwoord 7 en 8

Door de verruiming van het voorgestelde overgangsrecht, komen er ongeveer 70 gemeenten extra voor de overgangsregeling in aanmerking. Het is niet zeker welk bedrag aan precario hiermee samenhangt. De schatting van Netbeheer Nederland lijkt te zien op het geval dat alle gemeenten, die alsnog onder de verruimde overgangsregeling vallen, tot 1 januari 2027 de nutsnetwerken in hun gemeenten volledig zullen belasten. Er zijn verschillende redenen om aan te nemen dat dit niet het geval zal zijn. Gemeenten die nu geen uitvoering geven aan hun verordening kunnen ook de komende jaren er voor kiezen dit niet doen. Ook kunnen gemeenten al vóór 2027 beginnen met het afbouwen van de precariobelasting door het tarief te verlagen of te

² Kamerstuk 34 508, nr. 4

³ Kamerstuk 34 508, nr. 6

stoppen met heffen. Bovendien kan bij een herziening van het lokaal belastinggebied de overgangsregeling worden heroverwogen.

Vraag 9 en 10

In hoeverre mogen volgens u gemeenten, gelet op de voorgeschiedenis van jarenlang dralen, daarnaast zelf ook de dupe worden van beleid dat door het Rijk wordt bepaald? In hoeverre is het volgens u billijk dat het Rijk beleid opstelt dat vervolgens enkel financiële consequenties heeft voor de lagere overheden, zónder dat daar een passende compensatie tegenover wordt gesteld?

Bent u bereid om in dit kader het gemeentefonds passend te verhogen? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9 en 10

De termijn van tien jaar biedt gemeenten voldoende tijd om de financiële gevolgen van de afschaffing van precariobelasting op nutsnetwerken op te vangen in de begroting. Een eventuele verhoging van het gemeentefonds ter compensatie van het afschaffen van de precariobelasting op nutsnetwerken is daarom niet aan de orde.